

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
Chiang Rai Prachanusath Hospital

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย

ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การเตรียมช่องปากผู้ป่วยก่อนฉายรังสีรักษาบริเวณใบหน้าและคอ	วันที่ออกเอกสารครั้งแรก วันที่ ๑๑/ก.พ./๒๕๕๙
รหัสเอกสาร SOP – DENT – OralMed	ปรับปรุงครั้งที่ ๑ วันที่ ๓๐/เม.ย./๒๕๖๓ ปรับปรุงครั้งที่ ๒ วันที่ ๑/ก.พ./๒๕๖๖ ปรับปรุงครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๑/ มี.ค./๒๕๖๘
ทีม/ กลุ่มงาน/ หน่วยงาน ภารกิจด้านทันตกรรม	
ผู้จัดทำ นายตรุษกร มณีรัตน์	ผู้รับรอง นางสาวดลฤดี ชุมภูรัตน์
ผู้อนุมัติ แพทย์หญิงอัจฉรา ละอองนวลพานิช	

ระเบียบปฏิบัติ

เรื่อง การเตรียมช่องปากผู้ป่วยก่อนการฉายรังสีรักษาบริเวณใบหน้าและลำคอ

ผู้จัดทำ

ผู้รับรอง

(นายตรุษกร มณีรัตน์)
ตำแหน่ง ทันตแพทย์ชำนาญการ

(นางสาวดลฤดี ชุมภูรัตน์)
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการฝ่ายภารกิจ
ด้านทันตกรรม

ผู้อนุมัติ

(แพทย์หญิงอัจฉรา ละอองนวลพานิช)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
Chiang Rai Prachanusath Hospital

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย

ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การเตรียมช่องปากผู้ป่วยก่อนฉายรังสีรักษาบริเวณใบหน้าและคอ	วันที่ออกเอกสารครั้งแรก วันที่ ๑๑/ก.พ./๒๕๕๙
รหัสเอกสาร SOP – DENT – OralMed	ปรับปรุงครั้งที่ ๑ วันที่ ๓๐/เม.ย./๒๕๖๓ ปรับปรุงครั้งที่ ๒ วันที่ ๑/ก.พ./๒๕๖๖ ปรับปรุงครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๑/มี.ค./๒๕๖๘
ทีม/ กลุ่มงาน/ หน่วยงาน ภารกิจด้านทันตกรรม	
ผู้จัดทำ นายดรุษกร มณีรัตน์	ผู้รับรอง นางสาวลลฤดี ชุมภูรัตน์
ผู้อนุมัติ แพทย์หญิงอัจฉรา ละอองนวลพานิช	

วัตถุประสงค์

1. เพื่อป้องกันการเกิดภาวะกระดูกตายหลังการฉายรังสีรักษา
2. เพื่อป้องกันการติดเชื้อที่มีสาเหตุจากฟัน
3. เพื่อให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายหลังการรักษามะเร็งบริเวณใบหน้าและคอ

ขอบเขต

ใช้สำหรับเป็นแนวทางในการวางแผนการเตรียมช่องปากผู้ป่วยก่อนฉายรังสีรักษาบริเวณใบหน้าและคอ

นิยามศัพท์

รังสีรักษา หมายถึง การนำรังสีมาใช้รักษาโรค ในที่นี้คือโรคมะเร็งบริเวณใบหน้าและคอ ซึ่งเป็นรังสีประเภทเดียวกับรังสีที่ใช้ถ่ายภาพรังสี แต่มีพลังงานสูงกว่าและใช้ในจำนวน ขนาด และปริมาณรังสีที่สูงกว่าที่ใช้ในการตรวจโรค

หน้าที่รับผิดชอบ

1. ทพ.ดรุษกร มณีรัตน์
2. ทพญ.ชนาภา โชคธัญญาวัฒน์
3. ทพ.อรรควิชัย สนธิชัย
4. ทพ.ชำนาญ พลอยประดิษฐ์
5. ทพ.อนุพงศ์ จิระชัยพันธุ์สกุล
6. ทพ.ธนกร ลิรัฐพงศ์
7. ทพ.กรกฤษณ์ บุญราช

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
Chiang Rai Prachanusorn Hospital

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย

ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การเตรียมช่องปากผู้ป่วยก่อนฉายรังสีรักษาบริเวณใบหน้าและคอ	วันที่ออกเอกสารครั้งแรก วันที่ ๑๑/ก.พ./๒๕๕๙	
รหัสเอกสาร SOP – DENT – OralMed	ปรับปรุงครั้งที่ ๑ วันที่ ๓๐/เม.ย./๒๕๖๓ ปรับปรุงครั้งที่ ๒ วันที่ ๑/ก.พ./๒๕๖๖ ปรับปรุงครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๑/ มี.ค./๒๕๖๘	
ทีม/ กลุ่มงาน/ หน่วยงาน ภารกิจด้านทันตกรรม		
ผู้จัดทำ นายดรุษกร มณีรัตน์	ผู้รับรอง นางสาวคฤดี ชุมภูรัตน์	ผู้อนุมัติ แพทย์หญิงอัจฉรา ละอองนวลพานิช
<p>ขั้นตอนการปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ลงทะเบียนผู้ป่วยมะเร็งบริเวณใบหน้าและคอ ซึ่งได้รับการส่งตรวจสุขภาพช่องปากจากแผนกหู คอ จมูก 2. ตรวจในช่องปาก และ ส่งตรวจด้วยภาพรังสีพานอรามิก เพื่อประเมินสภาพกระดูกและฟันทั้งหมดในช่องปาก 3. เตรียมช่องปากก่อนรับรังสีรักษา พิจารณาเลือกถอนฟันตามข้อบ่งชี้ อุดฟัน ชูดหินน้ำลาย และให้คำแนะนำในการดูแลสุขภาพช่องปากเพิ่มเติม ดังแสดงในแผนภาพ 4. นัดผู้ป่วยติดตามอาการและดูแลสุขภาพช่องปากต่อเนื่อง <p>ตัวชี้วัด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ป่วยมะเร็งช่องปากใบหน้าและคอได้รับการตรวจและเตรียมช่องปากก่อนรับรังสีรักษา 100 % 		

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
Chiang Rai Prachanusath Hospital

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย

ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การเตรียมช่องปากผู้ป่วยก่อนฉายรังสีรักษาบริเวณใบหน้าและคอ	วันที่ออกเอกสารครั้งแรก วันที่ ๑๑/ก.พ./๒๕๕๙
รหัสเอกสาร SOP – DENT – OralMed	ปรับปรุงครั้งที่ ๑ วันที่ ๓๐/เม.ย./๒๕๖๓ ปรับปรุงครั้งที่ ๒ วันที่ ๑/ก.พ./๒๕๖๖ ปรับปรุงครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๑/ มี.ค./๒๕๖๘
ทีม/ กลุ่มงาน/ หน่วยงาน ภารกิจด้านทันตกรรม	
ผู้จัดทำ นายดรุษกร มณีรัตน์	ผู้รับรอง นางสาวคลฤดี ชุมภูรัตน์
ผู้อนุมัติ แพทย์หญิงอัจฉรา ละอองนวลพานิช	

การเตรียมช่องปากผู้ป่วยก่อนการฉายรังสีรักษาบริเวณใบหน้าและลำคอ

